

Eesti Keskkonnaühenduste Koda

Lääne-Harju vallavalitsusele

Teie: 28.11.2023 nr 4-13/61-2

Meie: 27.12.2023 nr 1-5/23/6052

Eesti Keskkonnaühenduste Koja seisukoht Paldiskisse rohevesiniku ja ammoniaagi tootmisüksuse rajamise KMH programmi kohta

“Rohevesinik” on Euroopa Liidu definitsiooni järgi vaid taastuvallikatest elektrolüüsi teel toodetud vesinik¹. Lääne-Harju vallavalitsuse korralduses 24.10.2023 nr 738, millega KMH algatati, on kirjas, et kogu elektrienergia on kavas saada Eesti Energia Pakri poolsaare roheenergia tootmisvõimsustest (tuulepargid + päikesepaneelid). KMH programm aga toob välja, et vaid “ligikaudu kolmandik” tarbitavast elektrist tuleb AS Enefit Green Pakri poolsaare roheenergia tootmisvõimsustest, ülejäänud tuleb põhivõrgust. Palume täpsustada, kumb info on õige.

Kuskil ei ole täpsustatud, et tehase toimimiseks vajalik põhivõrgust saadav elekter saab olema taastuenergiast toodetud elekter, ning ei ole ka teadmist, et 2026. aastaks oleks põhivõrgus vaid taastuvelekter. Sellisel juhul ei ole antud juhul tegemist ei taastuenergiast põhineva vesiniku ega roheammoniaagi tehasega, ning sellekohased mõjuhinnangud peaksid peegeldama vesiniku ja ammoniaagi tootmiseks vajalike fossiilkütuste või tahkete biokütuste heitmeid. Palume selgitada, kuidas on kavas tagada, et tegemist on rohevesiniku tootmise rajamisega või arvestada keskkonnamõju hindaisel mittetaastuvate energiaallikate kasutamise mõju.

Palume KMH programmis täpsustada, kas ja kuidas hinnatakse vesiniku või ammoniaagi leketega seonduvat. Ammoniaagi puhul näeme, et see peaks olema kaetud rubriigis "Mõju välisõhu seisundile, sh lõhnaainete levik ning selle võimalik mõju inimese tervisele, heaolule ja varale", aga see pole päris selge. Kuna ammoniaagileketel on mõju ka veekeskkonnale, sest osa sellest kindlasti sadeneb ammoniumina maha või vette, peaks ka seda mõju hindama.

Paluma programmi osas "Tegevusega kaasnevate õnnetus- ja avariijuhtumite riskid ja nende mõju" täpsustada, et see katab nii vesiniku kui ammoniaagilekete mõju hinnangut, sest mõlemad on suurema mahu korral ka tõsiseks ohuallikaks.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Maia-Liisa Anton, Eesti Keskkonnaühenduste Koja koordinaator

---

¹https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2023.157.01.0011.01.ENG&to c=OJ%3AL%3A2023%3A157%3ATOC